

SESSIÓ 2. PUBLICITAT PER TOT ARREU

Activitat 2. La publicitat encoberta a internet

Es tracta la publicitat encoberta a partir de la reflexió i l'anàlisi dels continguts d'un vídeo: *Els matins a TV3*, on els influenciadors Leopolda Olda i Sir Joan parlen de la publicitat encoberta adreçada a menors d'edat a YouTube. Es reflexiona també sobre una denúncia que va fer el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) a YouTube per permetre publicitat encoberta adreçada a menors d'edat. I, finalment, es visualitza una publicació a TikTok que fa publicitat sobre un gelat d'una manera molt espontània i es reflexiona sobre el sentit dels *likes*, dels reptes (popularitzats com a *challenges*) i del fet que usuaris de les xarxes puguin anunciar productes a canvi de diners.

Actualment, la publicitat és a tot arreu. Abans la publicitat s'ubicava només en **llocs específics** que les empreses utilitzaven per arribar al gran públic: els anuncis en els mitjans de comunicació, les marquesines del transport públic, les tanques publicitàries als camps de futbol, correu comercial, etc. Amb l'arribada **d'internet**, la publicitat va trobar noves possibilitats. Actualment ens arriben continguts publicitaris **directament** als **nostres dispositius mòbils** d'una manera més o menys intrusiva. Ens arriba publicitat a través de **bàners** quan mirem un vídeo a YouTube, a través dels **anuncis emergents** (*pop up*) d'una pàgina web o quan accedim a les nostres xarxes socials. De la mateixa manera, rebem missatges publicitaris a través de les aplicacions gratuïtes a les quals podem accedir-hi, precisament, perquè acceptem rebre la publicitat que hi insereixen.

A banda d'aquest tipus de publicitat de la qual tots i totes en som conscients, també hi ha un tipus de publicitat que s'anomena **publicitat encoberta** que ens arriba d'una manera **inconscient**. La publicitat encoberta és la que trobem a les pel·lícules o als programes de televisió, en les quals apareix sovint un personatge prenent o fent servir un producte com si fos part del guió. També pot consistir en col·locar estratègicament productes i marques en escena com si fossin part del decorat. En molts països s'han establert límits per regular aquestes pràctiques tan presents al món audiovisual. En el cas de Catalunya, hi ha formes de publicitat encoberta que estan prohibides, per exemple no es pot fer publicitat encoberta als Telenotícies.

A internet, la publicitat encoberta també ha buscat fórmules per arribar a nosaltres sense que ens n'adonem. Quan els **tiktokers** fan servir productes a les seves publicacions i ens expliquen els **beneficis i els avantatges** que tenen, estan fent publicitat encoberta. De la mateixa manera, quan vesteixen la roba promocionada, també estan fent publicitat encoberta i en aquest cas s'anomena **emplaçament del producte**. L'única advertència de la presència de publicitat consisteix en la inclusió de la paraula "**#ad**" que sovint apareix sobreimpressionada en el vídeo i barrejada amb altres paraules. Som conscients que estem consumint publicitat quan apareix d'aquesta manera? Doncs això també és publicitat! Aquestes tècniques publicitàries s'han introduït a les xarxes, a través de les i dels **influenciadors** i moltes empreses i institucions les utilitzen per promocionar els seus productes de manera discreta i molt efectiva.

2.1 Mira l'entrevista, escolta amb especial atenció el tall que et proposem i respon les preguntes

En aquest vídeo del programa *Els matins de TV3*, els influenciadors Leopolda Olda i Sir Joan parlen de la publicitat encoberta per menors a YouTube.

Programa TV	Data	Títol	Duració
Els matins de TV3	20/12/2019	<u>Menors i publicitat encoberta a les xarxes socials</u>	14:18 min

Del minut 02:00' al minut 07:00':

- La publicitat encoberta per a menors d'edat està regulada a les lleis actuals?
- Quin hashtag posa Sir Joan per avisar que està fent publicitat?
- Què recomana la Leolpolda Olda a l'hora de difondre publicitat encoberta?
- Sir Joan diu que quan li ofereixen difondre algun contingut publicitari, ell valora l'oferta amb esperit crític. Què creus que vol dir amb això?
- Amb qui estàs més d'acord? Justifica la teva resposta.

Durant l'entrevista es fa referència a una denúncia que va fer el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) que és l'òrgan encarregat de regular la comunicació audiovisual a Catalunya. El desembre del 2019, el CAC **va denunciar 59 vídeos de YouTube** per fer servir **publicitat encoberta** dirigida a menors d'edat. Els vídeos corresponen a canals com ara *MikelTube*, *TeamNico* o *Diverti Guay*, i presenten un o una *youtuber* jugant, mentre diu frases complaents tipus: *¡Qué bonito!* *¡Qué pasada!* *¡Me encanta!* A més, els vídeos acostumen a incloure algun reclam de compra, com ara: *Ya a la venta en todas las librerías y en Amazon* o l'enllaç que et permet comprar-lo directament.

- Creus que les publicacions que fan les nenes i nens, per exemple el *MikelTube*, condicionaran el seu futur? Com t'imagines aquest nen d'aquí a 10 anys?
- Creus que les nenes i els nens menors d'edat haurien d'estar més protegits, per les lleis, que les persones majors d'edat davant d'aquest tipus de publicitat? Per què?
- Si tu treballassis al CAC, també haguessis denunciat aquests canals de YouTube? Per què?
- Creus que alguna vegada has comprat alguna cosa o has pres alguna decisió després d'haver mirat algun consell d'un/a influenciador? Quina? Realment l'has fet servir?

2.2 Mira aquesta publicació del TikTok del Jan Cutillas:

Autor	Plataforma	Títol	Duració
@jancutillas	TikTok	<u>Quando te piden comida</u>	15 seg

- Quants *likes* té? Tu li hauries posat *like*? Per què?
- Creus que el Jan Cutillas està fent publicitat? Per què?
- Quin és el #Challenge ?
- Explica què és un #Challenge.
- Has participat en algun? Explica què has fet.
- Ara imagina't que tu ets una o un *tiktoker*. Pensa en un producte d'alimentació que t'agradi i que sigui saludable i en un que t'agradi, però que no sigui gens saludable. Si una marca publicitària t'oferís molts diners per fer una publicació a TikTok, per anunciar el producte que tu saps que no és saludable, què faries? Justifica la teva resposta.